

TOMEȘTI

Sediul consiliului local: Tomești nr. 46, telefon 0256/326168, fax 0256/331536;

Coordonate:

45°47'34" lat. N;
22°18'38" long. E;

Repere istorice:

-1597 - este atestată documentar ca aparținând județului Hunedoara sub numele de **Thomest**;

-1620 - așezarea Tomești este amintită ca ținând de districtul Făget;

-1724 - începe exploatarea minelor de fier la Luncani;

-sec. al XIX-lea - se înființează fabrica de sticlă;

-1887 - s-a născut la Tomești pictorul **Oskar Szuhaneck** (d.5.05.1972);

-1936 - satul Tomești avea 136 de case, școală primară, societate culturală, bibliotecă școlară, fabrică de sticlă;

-29 mai 1947 - se naște la Tomești **Iosif Oncu**, primar al orașului Sânnicolau Mare (1981-1989, 1996-2000 și 2004-2008)

-24 septembrie 1967 - s-a născut la Tomești **Sorinel Leia** (d.18. 02.1989), **Erou Martir**;

-07.1973 - are loc primul Festival de muzică și dansuri populare la „**Valea lui Liman**”;

-2002 - comuna avea 2 337 de locuitori;

-2010 - este terminată construirea la Tomești a noii biserici ortodoxe română, ctitori principali fiind **Petru Stănilă** și **Marius Mușan** (cu o donație de 300 000 de euro);

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 2 106 de persoane, dintre care:

- masculină = 1 055 de persoane

- feminină = 1 051 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 924;

Sate componente: Tomești, Baloșești (1548), Luncanii de Jos (1365), Luncanii de Sus; Românești (1464).

Instituții școlare: Școala cu clasele V-VIII: Colonia Fabricii; Școli primare cu clasele I-IV: Baloșești, Tomești Sat, Românești, Colonia Fabricii și Luncanii de Jos; Grădinițe cu program normal: Colonia Fabricii, To-

mești Sat, Românești și Luncanii de Jos;

Instituții sanitare: Dispensar medical: Colonia Fabricii; Farmacie umană: Colonia Fabricii. Cabinet sanitar terinar: Tomești Sat.

Instituții culturale: Cămine culturale: Colonia Fabricii, Baloșești, Tomești Sat, Românești și Luncanii de Jos, Bibliotecă: Colonia Fabricii;

Baze sportive și de agrement: Sală de sport: Colonia Fabricii; Bază de Agrement - Valea lui Liman; Teren de sport (fotbal, tenis de câmp, handbal, baschet și un teren de volei) la școala din Colonia Fabricii;

Biserici, mănăstiri: Mănăstirea „Izvorul Miron” din localitatea Românești (1911); Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” din localitatea Luncanii de Sus (2002); Biserici ortodoxe române: Colonia Fabricii (2002), Baloșești (1953), Luncanii de Jos (1970), Biserica din lemn (1789), Biserica nouă (1958) Românești, Tomești Sat (1910); Biserică romano-catolică: Colonia Fabricii (1821); Biserică baptistă: Tomești Sat (1950); Biserici penticostale: Românești (2003); Tomești sat, Colonia Fabricii; Luncanii de Jos;

Ruga și alte manifestări cultural-religioase: Ruga: Colonia Fabricii (29 iunie-Sfinții Petru și Pavel); Tomești sat și Luncanii de Jos (15 august-Sfânta Maria Mare); Baloșești (8 septembrie-Sfânta Maria Mică); Românești (14 octombrie-Sfânta Cuvioasă Parascheva); Hramul Mănăstirii Izvorul Miron Românești (20 iulie); Hramul Mănăstirii Acoperământul Maicii Domnului Luncanii de Sus (1 octombrie); „**Nedeia românilor de pretutindeni**”- Colonia Fabricii (august).

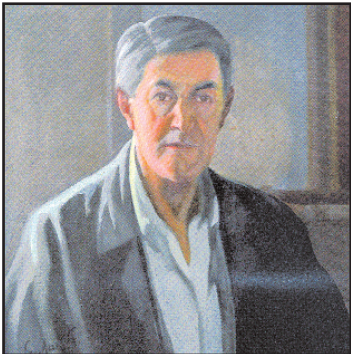
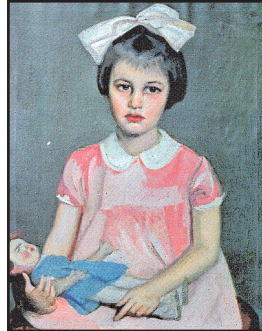
PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI TOMEȘTI

Cernescu Eugen Miron	primar	Palconi Dorin, consilier	PC
Medelean Costel	viceprimar	Seculici Gheorghe-Vasile, consilier	PDL
Balea Petru, consilier	PSD	Seleșan Daniel-Mircea, consilier	PDL
Greco-Murărescu Alin, consilier	PSD	Seleșan Ioan, consilier	PDL
Herișanu Aurel, consilier	PSD	Stănilă Marius-Gabriel, consilier	PDL
Ianculescu Gheorghe, consilier	PSD	Ursulescu Ioan, consilier	PER

TOMEȘTI

OSKAR SZUHANEK, BURSIERUL LUI
CAROL TELBISZ

Grație strădaniilor celor de la Muzeul de Artă al Timișoarei și cu contribuția C.J. Timiș, în anul 2009 iubitorii de frumos au putut vedea în sălile de la parterul Palatului Baroc circa 50 de lucrări ale marelui pictor bănățean Oskar Szuhanek. Expoziția „Oskar Szuhanek - Retrospectivă” (uleiuri, schițe în cărbune și creion realizate de artist în perioada 1905-1912) a fost vernisată în prezența dnei **Yvonne Stoian-Szuhanek**, fiica maestrului Oskar Szuhanek. Expoziția a marcat împlinirea a 120 de ani de la nașterea apreciatului pictor bănățean și 100 de ani de la debutul său artistic. Cu ocazia vernisajului, a fost lansat albumul „Oskar Szuhanek”, cu texte semnate de criticul de artă Ileana Pintilie, volum cuprinzând momente din viața artistului, precum și reproduceri ale lucrărilor sale.

Oskar Szuhanek (sau Oskar Szuhanek) s-a născut în anul 1887 la Tomești, județul Timiș, tatăl său deținând acțiuni la Fabrica de Sticlă din comună. A copilărit la Timișoara, unde și-a făcut, de altfel, studiile elementare și gimnaziale. Se înscrie la Academia de Arte Frumoase din Budapesta, grație unei burse oferite de cel mai longeviv primar al Timișoarei, Carol Telbisz. A debutat ca artist și expozant în 1907, participând cu o lucrare în Salonul Național organizat în capitala Ungariei. În 1908 a plecat la Paris, unde a frecventat cursurile Academiei Julien. Aici a avut prilejul să lege relații de prietenie cu Modigliani, să facă cunoștință cu Picasso, Léger, să se apropie de Mes-trovici, Arhipenko și Rodin. În 1912 s-a stabilit la Roma,

unde a frecventat cursurile serale ale Academiei Medici, perioadă în care vizitează aproape întreaga Italie, dar și Nordul Africii. A fost silit să se întoarcă la Timișoara în anul 1914, odată cu izbucnirea primului război mondial. Revenirea la Timișoara a generat o perioadă prodigioasă de creație artistică. În 1922 a organizat și a deschis la Timișoara prima sa expoziție personală, care s-a bucurat de un mare succes.

În perioada interbelică a organizat mai multe expoziții personale la Timișoara și Arad și a participat cu regularitate la expoziții de grup și colective, la Saloanele oficiale deschise la Timișoara, București și Cluj.

Artistul plastic Oskar Szuhanek a fost un veritabil pictor al Timișoarei. A realizat nenumărate peisaje urbane, tablouri inspirate de străzile, piețele, parcurile, clădirile emblematice ale capitalei Banatului. Portretele finalizate de marele pictor au immortalizat trăsăturile unor personalități ilustre ale urbei și ale vremii: Constantin Lahovary, poetul Endre Károly, avocatul și politicianul Kaspar Muth, anticarul Eugen Keppich. Tablouri semnate Oskar Szuhanek se regăsesc în multe colecții publice și particulare din Timișoara și din țară.

Începând din 1951, Oskar Szuhanek s-a numărat printre fondatorii Filialei din Timișoara a Uniunii Artiștilor Plastici din România, desfășurând o activitate excepțională în cadrul Uniunii, până la trecerea la cele veșnice, în 5 mai 1972.

VORONEȘUL BANATULUI

Mănăstirea „Izvorul Miron” s-a ridicat din inițiativa patriarhului **Miron Cristea**, în satul Românești, în apropierea confluenței văilor Bega Luncanilor și Bega. Mănăstirea este numită și „Balta Caldă”, datorită unui izvor

mezotermal (37 de grade Celsius) care își are sursa chiar sub zidurile mănăstirii.

Temelia bisericii a fost pusă în anul 1912, prin dania familiei Glava din Românești, a fost terminată în anul 1929 și inaugurată în anul 1931. În anul 1980 au început lucrările de restaurare a acestui așezământ, iar biserica a

TOMEȘTI

fost repictată. La 20 iulie 1991, când se prăznuiește și hramul bisericii, „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul”, a fost resfințită. După 1995 s-au efectuat lucrări de construcție: un paraclis, trapeza, un corp de chilii, bibliotecă, spații de cazare etc., fiind înlocuite vechile clădiri existente până atunci. „Izvorul Miron” este o mănăstire de călugări, cu șase viețuitori, lăcaș în care se practică viața de obște.

La 8 iunie 2003 s-a sfințit noul paraclis de iarnă cu hramul „Izvorul tămăduirii” prin **Prea Sfințitul Episcop-vicar Lucian Lugojanul**, fost stareț

(cam pe la anul 1911) prin descoperire dumnezeiască de către patriarhul Miron Cristea (pe numele de mirean Elie Cristea) pe când era episcop de Caransebeș.

Temperatura apei este constantă, de optsprezece grade, iarna sau vara, apă de izvor de la care și-au găsit vindecarea prin dreaptă credință sute de pelerini trecuți pe la mănăstire.

Există credința că la sărbătoarea Bobotezei, atunci când preoții cufundă în Izvor crucea cu coadă lungă și bătută în nestemate, apa izvorului se reîncarcă de putere și har dumnezeiesc.

al mănăstirii. La 20 iulie 2003 s-a târnosit paraclisul de vară aflat în curtea mănăstirii. Zidită din piatră și cărămidă, prevăzută cu turn și cupolă, mănăstirea este pictată atât în interior, cât și în exterior, ceea ce a făcut ca ea să fie su-pranumită „**Voronețul Banatului**”. Cel care a pictat-o (al fresco) la anul 1983 a fost maestrul **Ion Sulea Gorj**.

Dar faima locului a fost și este dată și de unul dintre izvoare, despre care credincioșii spun că are forță tămăduitoare, izvor găsit în urmă cu aproape un secol

TOMEȘTI

IDEEA DOCTORULUI LUPU

Peștera Românești este situată la SE de satul Românești din județul Timiș, în versantul stâng al Văii Fărășești din munții Poiana Ruscă. Face parte din categoria peșterilor mijlocii, de 1450 metri, dispusă orizontal pe trei nivele. Intrarea principală este orientată spre N-NV, este lată de 9,5 metri și înaltă de 2 metri, fapt ce permite o iluminare difuză până la circa 70 metri. Pe această porțiune pereții sunt înverziți de alge. În Sala Liliacilor, săpată în brechie tectonică (foarte puține cazuri în peșterile din țară), se găsește o colonie permanentă de liliaci. Peștera și zonă carstică din versantul stâng al Văii Fărășești este explorată de către clubul „Speotimiș”, care contribuie la cunoașterea genezei acestei peșteri. Clubul a fost fondat în anul 1975 la Casa de Cultură a Municipiului Timișoara de psihiatru pasionat de peșteri și de muzică simfonică, **doctor Constantin Lupu**. Datorită doctorului Lupu în Peștera de la Românești, aflată în apropierea Mănăstirii „Izvorul Miron”, s-au organizat concerte de muzică simfonică cu începere din anul 1984. În Peștera Românești au concertat Filarmonica „Banatul”, **Ștefan Ruha**, violoncelista **Alexandra Guțu**, **Gabriel Croitoru**, Corala „Sabin Drăgoi”, grupurile „Bega Blues Band”, „Survolaj”, „Nightlosers”, „Cargo”, „Cealalte Cuvinte”, „Zdob și zdub”, care au adus în Peștera Românești un mare număr de iubitori de frumos. Un moment deosebit l-a constituit concertul organizat în Peșteră cu prilejul Zilei Austriei (24 octombrie 2004), atunci când a concertat „Österreichisches Symfonic Quintet” pe a căror muzică au valsat balerinii profesioniști de la „Spaleovals”.

BISERICA SFÂNTUL IOAN BOTEZĂTORUL

A fost construită în secolul al XVIII-lea. Lăcașul de cult a fost ridicat din bârne cioplite din lemn de gorun. Pereții sunt acoperiți cu un amestec de pământ și var (lipitură), iar acoperișul este făcut din șindrilă. Deasupra pronaosului se înalță un turn de lemn, terminat cu un bulb (baroc) placat cu șindrilă. Pictura bisericii, realizată la mijlocul secolului al XIX-lea, probabil de lugojanul **Gheorghe Gherdanovici**, nu a fost bine conservată.

UN EROU: SORINEL DANIEL LEIA

S-a născut la 24 septembrie 1967, la Tomești. În decembrie 1989 lucra ca operator la Combinatul Chimic Solventul. A fost împușcat în cap pe treptele Catedralei Mitropolitane din Timișoara în după-amiaza zilei de 18 decembrie 1989. A fost găsit în ianuarie 1990, în groapa comună din Cimitirul Săracilor din Timișoara. Pentru uciderea lui a fost cercetat un maior de miliție (identificat), acesta fiind însă achitat în luna martie 1990 de Tribunalul Militar de la Timișoara. **Sorinel Leia** a primit titlul de **Erou Martir**.

Placa memorială de la intrarea în Catedrala Mitropolitană